

რამაზ შილაია (საქართველო)

ქალაქური პარადიგმა

(ფრაგმენტები)

მხატვრულობა სამყაროს გააზრების სამეცნიერო-ფილოსოფიური ფორმებით რომ ამოიწურებოდეს, ხელოვნება საჭირო აღარ იქნებოდა. მეორე მხრით — სამყარო სახე-ხატებით რომ ამოიწურებოდეს, ან უკვე, მეცნიერება იქნებოდა უსარგებლო.

ვერც ხელოვნება ქმნის კრიტიკას და ვერც კრიტიკა შობს ხელოვნებას. ორივეს დრო და ეპოქისეული ცნობიერება განსაზღვრავს. ლიტერატურული ტექსტის სპეციფიკიდან გამომდინარე, საზგასასმელია, რომ ცხოვრებისეული შინაარსი ხელოვნებისეული შინაარსის ტრანსფორმაციაში ვლინდება. მხატვრულ სახეებსა და ესთეტიკურ იდეალებში ეპოქა ისახება, ის ეპოქა, რომელიც თავად წარმოქმნის სახე-ხატებისა და ესთეტიკურ იდეალებს.

ხელოვნებისეული სამყარო, იმავდროულად, მისი შემქმნელის თანაავტორიც და ოპონენტიცაა. მხატვრულობა არა რაოდენობრივი, არამედ ხარისხობრივი მახასიათებელია. ასახავს რა გარესამყაროს, მხატვრული ქმნილება წარსულში არსებულს გადმოგვცემს არა როგორც მინაველებულს, არამედ როგორც აწმყოში მყოფს და მკითხველიც გარკვეულ ცხოვრებისეულ შინაარსს საკუთარ გამოცდილებადა აღიქვამს.

მოქმედების ადგილმდებარეობის მინიშნება, მისი აღწერა, მეტწილად, რეალისტურად გვეძლევა. დრო კი პირუკუ — მაქსიმალურად არარეალისტური კონცეფტია. ფიზიკის პოზიციიდან გამომდინარე, იგი არც დროის მდინარების შეგრძნებაა და არც ქმნადობა-გაქრობის სიმბოლოც. იგი გაზომვას დაქვემდებარებული პროცესების თვისებაა (Борн 1963: 41-42).

რეალობა ადამიანისთვის ოდენ იდეაა... რეალურობის იდეა ხელოვნებისმიერი პროდუქტია; აქედან გამომდინარე, რაკი ის იდეაა, მხატვრისეული ქმნილებაა (Gray 1953: 23).

ქალაქი და ზოგადად ტოპოსი, ობიექტური რეალობით, დამოუკიდებელია. იმავდროულად, ზემოქმედებს ადამიანისეულ ცნობიერებაზე და, გარკვეულწილად, მართავს კიდევაც მას. ადამიანის ქალაქისმიერი სტრუქტურისადმი სუბიექტური დამოკიდებულება ქმნის დაძაბულ პრობლემურ ველს. ამ ველში აისახება ვნებათაღელვანი, რეფლექსია, საკუთრივ ქალაქური ყოფის გააზრება და მისი ავ-კარგი.

ქალაქის, როგორც სტრუქტურის დადგენა-ჩამოყალიბების პროცესში წარმოიქმნება მისეული (ქალაქური) პარადიგმა*, რომელიც ურბანისტულ პრობლემატიკას წამოწევს წინ თავისი სოციალურ-ონტოლოგიური საფუძვლით.

* ტერმინმა ფართო გავრცელება ჰპოვა თ. კუნის „სამეცნიერო რევოლუციათა ისტორიის“ (T.Kuhn, The Structure of Scientific Revolutions, Chicago, University of Chicago Press, 1962) გამოქვეყნების შემდგომ, თუმცა, კონცეფტი, პირველად, პოზიტივისტმა გუსტავ ბერგმანმა იხმარა; მაგრამ სიტყვახმარებაში შემოტანა მაინც კუნს ეკუთვნის. უფრო ადრე, მას ანტიკური პერიოდის და შუა საუკუნეების მოაზროვნეები მოიმარჯვებენ, აღნიშნავენ რა სულიერი და რეალური სამყაროს ურთიერთმიმართებას.

ქალაქური პარადიგმა, ჩვენეულად, ორი ძირითადი ფორმით წარმოდგება: ა) სასიცოცხლო (ვიტალური) პარადიგმა, როგორც ადამიანის პირადი არსებობის ფორმა ქალაქად; ქალაქისმიერი სპეციფიკური მახასიათებლები, რომლებიც იმავდროულად, „მართავენ“ ქალაქურ ყოფას და განსაზღვრავენ მის ცხოველმყოფელობას. ბ) ექსისტენციური პარადიგმა, როგორც ქალაქური ყოფის იდეალური ფორმა, განუყოფელი ინდივიდებისაგან; რომლებიც ქმნიან და განასახოვნებენ ქალაქური კულტურის ფასეულობებს. ექსისტენციური პარადიგმა ითავსებს ქალაქელთა (მასში მცხოვრებთა) განცდებს, საფიქრალ-საწუხარს, თანაცხოვრების წესს, მის ღირებულების კანონს.

ქალაქური კვლევების მრავალდარგობრიობა შეუღლებულია მისი პრობლემ-ატიკის მრავალდისციპლინურობასა და მულტიპარადიგმულობასთან.

ბოლო ხანებში აშკარად იგრძნობა, რომ რიგ სოციალურ მეცნიერებებში იმატა ვიზუალური წყაროებისადმი და ვიზუალურის რეპრეზენტაციისადმი ყურადღებამ. მეტადრე, ეს მოთოდისეულ კვლევას ეხება. როგორც ვ. ბენიამინი იტყოდა: „სახე-ხატები ნებელობას და სურვილს აღვივებენო“. ამასთანავე, როგორც ითქვა, მსოფლშეგრძნება და სახისმეტყველება ეპოქითა და ისტორიული კონტექსტითაა გაპირობებული. ამდენად, ვიზუალური რეალობა კულტურისმიერ კონცეფტად უნდა გავიზიაროთ, რომელიც ლიტერატურული ტექსტის დარად, „ნაკითხვასა“ და ინტერპრეტაციას გულისხმობს. აღსანიშნავია ისიც, რომ ვიზუალური სისტემების რეპრეზენტაცია უფრო მეტად კულტურულ კონტექსტს ებმის, ვიდრე რეალურობას. ქალაქურ სივრცეში „ხეციალი“, რომელიც ქალაქური ყოფის კითხვას უწყობს ხელს, ძალიან უახლოვდება რ. ბარტისეულ პოსტსტრუქტურალისტურ „ტექსტისმიერ სეირნობას“.

ჰუმანიტარული შემეცნება ინდივიდუალურს, სულისმიერს, პიროვნულად ფასეულს, ცხოვრებისეულ საზრისს ესწრაფვის.

ჰუმანიტარული პარადიგმა მეცნიერებაში ბუნების შეცნობას, საზოგადოების კვლევას, ადამიანურის გამომზეურებას წარმოადგენს; ეს უკანასკნელი ანთროპოლოგიური პოზიციით ნათელიყოფა.

ჰუმანიტარული ცნობიერების თანამედროვე პრობლემატიკის წინ წამოწევა ი. კანტის სახელს უკავშირდება. ჰუმანიტარული ცოდნა შესასწავლი რელობისადმი ფასეულობით მიმართებას გულისხმობს; შეცნობის ობიექტი ზნეობრივი, კულტურული, სარწმუნოებრივი, ესთეტიკური პოზიციით ფასდება.

სოციუმი, ადამიანი (პიროვნება) — ჰუმანიტარული ცოდნის ეს ობიექტები, ისტორიულ დროსა და კულტურულ სივრცეში მარადიულად ვითარდება. სხვა მეცნიერებათაგან განსხვავებით, ჰუმანიტარულ მეცნიერებებში, დასაშვებია ერთ პრობლემაზე განსხვავებული შეხედულებათა არსებობა. ჰუმანიტარული თვალთახედვით ობიექტის შემეცნება, მის ისტორიის მიერ განვითარებაში, არ განიხილება ერთადერთ, სასრულ ჭეშმარიტებად. ადამიანური ღვწა და თავად ადამიანი, ახალი თაობის მიერ ახლებურად გაიაზრება, ახალი მნიშვნელობებითა და აზრით იცვება.

ქალაქური და ქალაქური კულტურის კვლევები საკმაოდ მნიშვნელოვანია. შეიძლება ითქვას, რომ ამ სფეროს ქართულ სააზროვნო სივრცეში არც თუ

დიდი ადგილი ეთმობა; განსხვავებით ევროპელი მკვლევარებისაგან, რომლებიც მრავალმხრივ იაზრებენ ურბანისტულ პრობლემატიკას.

ქალაქური ტექსტის პრობლემატიკით დაინტერესისა და ინტერპრეტირების რამდენიმე მეთოდი დასტურდება, მათ შორის — იმაგოლოგიაც. მეცნიერება, რომელიც ლიტერატურათმცოდნეობითი, ისტორიისმიერი, ფსიქოლოგიური და სოციოლოგიური ცოდნის ერთობლიობას გულისხმობს. მის ფუძემდებლად გერმანელი მეცნიერი ჰუგო დიზერნიკი მიიჩნევა, რომელიც სხვადასხვა კულტურებში მსგავსი სახე-ხატების, სტერეოტიპული სისტემების ჩასახვისა და განვითარების შესწავლას ცდილობდა. ხაზგასასმელია, რომ სადღეისოდ, თანამედროვე სამეცნიერო შეხედულებები ი. ლოტმანის და ვ. ტოპოროვის კონცეფციების თუ კვლევების უპირატესობისკენ იხრება.

თავად ტერმინი „ქალაქური ტექსტი“ ორი ურთიერთშესატყვისი ცნების — ტექსტისა და სივრცის შეუღლებით გაჩნდა. „კონცეფტი არა ობიექტი, არამედ ტერიტორიაა. ზუსტად ამ თვისობრიობით ფლობს იგი წარსულს, აწმყოსა და, შესაძლებელია, მომავლის ფორმასაც“ (Deაზ 1998: 131). ამაზე დაყრდნობით სამართლიანი იქნება განვაცხადოთ, რომ ლოკალური ქალაქური ტექსტის განხილვა ითავსებს ეროვნული მენტალობის თავისებურებას, ლოკუსით ნასაზრდოები მენტალური კონცეფტის განსაზღვრის შესაძლებლობას.

ყველა გზა ქალაქში მიდის, ქალაქი შეხვედრების ადგილია (თუმცა, ყველა ქალაქი რომი არ გახლავთ). ქალაქი საკვანძო ადგილია, სადაც გადაჯაჭვულია სოციალურ-ეკონომიკური პროცესები. ქალაქად ჩამოყალიბდა ისტორიული განვითარების დინამიკა, აქ იგულისხმება კულტურულ ფორმათა გახსნა-წარმოჩენის შესაძლებლობა. ეს პოზიცია სამართლიანია მსოფლიოს ნებისმიერი ქალაქისათვის. თუმცა, მათ შორის არსებობენ ქალაქები, რომელთაც კაცობრიული გონი განსაკუთრებულ სტატუსს ანიჭებს; რაც გაპირობებულია მათი არა მარტო ისტორიულ-ეკონომიკური თუ კულტურულ-ისტორიული მნიშვნელობით, არამედ ერთგვარი ზესაგნობრივი სემანტიკითა და მნიშვნელობით.

* * *

მიუთითებენ, რომ ქალაქი მისეული „ენის“ მქონეა. იგი საკუთარი ქუჩაბანდებით, მოედნებით, უბნებით, ნიშანდობლივი წეს-ჩვეულებებით, ისტორიით, ძეგლებით და, თუნდაც, მასში მოსახლე ადამიანებით გვესაუბრება. ყოველივე ეს, საბოლოოდ, გარკვეულ ტექსტად ყალიბდება, რომლის ნაკითხვა და ზოგჯერ რეკონსტრუქციაც კი არის შესაძლებელი.

ყოველი ქალაქი დედაქალაქი არ არის; თუმცა არსებობს (იმავე ქვეყანაში) დედაქალაქზე აღმატებული სხვა ქალაქები. პროვინციისა და დედაქალაქის ანტინომიაში იკითხება სამყაროსადმი მისი გახსნილობა და მსოფლიო პროცესებში ჩართულობა. პროვინციული ქალაქისა და დედაქალაქის ოპოზიციური წყვილი წარმოაჩენს გეოგრაფიულ, ისტორიულ, სოციალ-ეკონომიკურ, ფსიქოლოგიურ და კულტურულ განზომილებებს. იმავდროულად, სწორედ პროვინცია აპირობებს ქვეყნის მოსახლეობის აღწარმოებას, იცავს და ინახავს სოციალურ და ფსიქოლოგიურ ნორმათა ტრადიციულ შეხედულებებს. დედაქალაქის მკვიდრნი ეკონომი-

კურ, სოციალურ თუ პოლიტიკურ მიზეზთა გამო, უფრო კოსმოპოლიტურნი არიან, ვიდრე პროვინციაში მცხოვრებნი. რაც, თავის მხრით, სრულიად არ აკნინებს პროვინციულ ქალაქთა მნიშვნელობას.

საზგასანმელია ქალაქის სახელდება, სახელწოდება. ეს კონცეფტი თუ ელემენტი წარმოაჩენს ქალაქის მკვიდრის (მოქალაქის) აღქმის სუბიექტური რეალობის მიმართებას ექსისტენციური პარადიგმისადმი.

ბორხესი ქალაქის სახელწოდებას (სახელს) მის დამცავ ციხე-სიმაგრედ თვლიდა. მისთვის ბუენოს-აერესი ქალაქზე აღმატებული ცნება იყო, და როდესაც მემკვიდრეობითი სენი — სიბრმავე მიეძალა, სიზმრებში მხოლოდ ბუენოს-აერესს „ხედავდა“. წერდა კიდევაც: „არასოდეს მესიზმრება ანმყო — ეს ყოველთვის ძველი დროების ბუენოს-აერესია, თავისი გაღვრებითა და ეროვნული ბიბლიოთეკის სამერცხულებით მეხიკოს ქუჩაზე. ნუთუ, ნებელობისა და ცნობიერების ჯიბრზე, ყოვლად გაუგებრად და უპირირობოდ იმავე პარტენიოდ ვრჩები?“ (პარტენიო ეს-პანური წარმომავლობის ძირძველ ბუენოს-აერესელს ჰქვია. — რ.ჭ.) (Борхес 2005: 240).

ისტორიას ახსოვს ქალაქების სახელწოდებების (სახელების) ცვლა, მეტი სიხშირით — უბნების და ქუჩათა სახელების გადარქმევ-გადმორქმევა. სახელთგადარქმევის ძალისხმევა უშუალოდ ვერ ცვლის ვიტალურ პარადიგმას, თვალშესახები ვერაა სივრცობრივად, მაგრამ გავლენას ახდენს მის ექსისტენციურ პარადიგმაზე.

ოდენ სახელწოდებაც (სახელი) კი ქალაქისა, მისტიურად მომნუსხველი ძალმოსილებისაა. შორს წასვლა არ დაგვჭირდება, თბილისელ-ტიფლისელობაც იკმარებს.*

ონტოლოგიურ ასპექტში, ურბანიზმის პარადიგმა ქალაქურობის გვარეობითი ფორმაა. ქალაქის სისავსე თუ მთლიანობა (Ganzheit), რომელიც ცალკეული პროცესების, კავშირების, ნივთიერი სამყაროს ურთიერთშეხამებაა, პარადიგმაში ირეკლება ხოლმე.

ებრაული წარმოშობის გერმანელი ფილოსოფოსი და ლიტერატურის კრიტიკოსი ვალტერ ბენიამინი (ბენიამინი 1936) საინტერესო დაკვირვებას გვთავაზობს: თუ შესაძარებლად მოვნიშნავთ იმ ქალაქებს, რომლის მკვიდრი ავტორები მათ უძღვნიდნენ ტექსტებს და სადღეისოდაც იქვე ცხოვრობენ, უმნიშვნელოდ მცირე რიცხვს მივიღებთ, ემიგრანტები, მოგზაურნი და მოხეტიალენი გაცილებით უფრო გამძაფრებულად შეიგრძნობენ განრიდებული ადგილის სილამაზესა და ხიბლს. ნოსტალგია, მარადიული დაბრუნება, ხელოვნებისმიერად, ქალაქის ექსისტენციურ პარადიგმას ბადებს. მარადიული დაბრუნება, ფაქტობრივად, მარადიულ დაუბრუნებლობაში გარდაისახება. ბრუნდებიან ან უკვე სხვა ქალაქში (რომელიც დატოვეს) და ბრუნდებიან სხვა ადამიანებად. ამ მხრით საინტერესოდ გვეჩვენება ი. ბროდსკის ერთი ჩანაწერი მისივე ესეიდან: „Есть города, в которые нет возврата“**

* დუბლინიდან ნებაყოფლობით ხიზან ჯოისს ჰკითხეს ერთხელ — როგორ უთავსებთ ერთურთს თქვენს კოსმოპოლიტიზმსა და დუბლინისადმი (დუბლინელებისადმი) მიძღვნილ ყველა თქვენს ტექსტსო. ინგლისის ერთმა დედოფალმა ბრძანა, ამა სოფლიდან განსვლისას, გულით „კალეს“ გავიყოლებო. მე კი — „დუბლინსო“, ასეთი იყო ჯოისის პასუხი.

** ეს აზრი კიდევ უფრო მძაფრდება: „Видимо, я никогда уже не вернусь на Пестеля, и Мортон-стрит-просто попытка избежать этого ощущение мира как улицы с односторонним движением“ (Бродский 1992: 350).

* * *

მართალია, ჩვენ პარადიგმის „ორპუნქტიანობას“ ვიზიარებთ, მაგრამ თანამედროვე უბრანისტიკაში, ძირითადად, სამ პარადიგმას წარმონევენ ნინ. ესაა — სტრუქტურულ-ფუნქციური (რომელიც პოზიტივისტურ მეთოდს ეფუძნება), სოციოკულტურული (ეფუძნება ჰერმენევტიკულ მეთოდს) და ე.წ. გარემოსმომცველი პარადიგმა (ეფუძნება ფენომენოლოგიურ მეთოდს). სათქმელია ისიც, რომ ქალაქური ტექსტებიდან სწორედ ეს უკანასკნელია ნაკლებად ნაკვლევი და გააზრებული.

ქალაქი ყოველთვის ობიექტური რეალობაა, განყენებულად ის არ არსებობს. ამის დასტურია ისეთი კონცეფტების არსებობა, როგორებიცაა: „ჩემი ქალაქი“ ან „ჩვენი ქალაქი“. ამდენად, ქალაქური ფენომენი არამარტო ობიექტური ნიშანთვისებების, არამედ, ინტერსუბიექტური მნიშვნელობის მატარებელიცაა. ქალაქი როგორც მასში მცხოვრებთა საარსებო გარემოა, ასევე, მათ შორის ურთიერთობის გარკვეული სტრუქტურაც; ფიზიკური და სოციულური სივრცეა ერთდროულად.

აზრი და მისი გაჩენა შეენივება გარემოს (ლანდშაფტს), რომელიც ამა თუ იმ ლოკალური სივრცის ოპტიკური ჩარჩოთი შემოზღუდვა კი არ არის, არამედ სააზროვნო სივრცე. ამ სივრცეში ყოველივე (დღე-ღამის მონაცვლეობა, უბრანისტული თუ არაუბრანისტული პეიზაჟი, გეოლოგიური ქანები და ა.შ.) მნიშვნელოვანია, ანგარიშგასაწევია. გარემოპირობები შეერწყმის სააზროვნო სფეროს. აზრი ვერ იზუდებს მისთვის განკუთვნილი „ადგილის“ გარეშე; მას, ყოფიერების სტრუქტურაში, საკუთარი ადგილსამყოფელი ესაჭიროება. ლანდშაფტი გარდა ეკოლოგიური სივრცისა, ქმნის სააზროვნო სივრცესაც. ხშირად, ავტორისათვის, იგი უფრო საკუთარი ფილოსოფიური, საზოგადოებრივი, ეროვნული თუ სხვა პრობლემების გაცხადება-გამომზეურების არეა, ვიდრე ესთეტიკური ან თვალის მაამებელი ობიექტი. ე.წ. „locus amoenus“ (ანუ „საამური გარემო“).

ჭეშმარიტი არსი ქალაქისა არ არის ინდივიდუალურ ცნობიერებას დაქვემდებარებული. პიროვნების ქალაქისადმი მიმართება სუბიექტური რეალობის ის ველია, რომელშიც წარმოჩნდება ხოლმე განცდილი, რეფლექსია თუ პიროვნებისმიერი განცდა საკუთრივ ქალაქური ყოფისა.

დამონშებანი:

Born, Maks. Fizika v Zhizni Moego Pokoleniya. *Sbornik Statey*. Moskva: 1963 (Борн Макс. Физика в жизни моего поколения. *Сборник статей*. Москва: 1963.

Borkhes, X. L. Iz Pozdnykh Knig i Posmertnykh Izdaniy. *I.L.* № 10, 2005 (Борхес Х.Л. Из поздних книг и посмертных изданий. *И.Л.* № 10, 2005.

* მარტინ ჰაიდეგერი, ადგილის ეტიმოლოგიის განმარტებისას, საყურადღებო ექსკურსს იძლევა (იგულისხმება გერმანულენოვანი სააზროვნო ველი): „თავდაპირველად სიტყვა ადგილი (ort) შუბის წვერს, აღნიშნავდა (die Spitze des Speers). მასში კონცენტრირდება, თავს იყრის ყოველივე; ადგილი გარემომოკრებს არსებულს. აკისრია რა შემკრების ფუნქცია (das Versammelnde), იგი განმსჭვალავს ყოველივეს. ადგილი, როგორც შემკრები ფუნქციის მატარებელი, ისრუტავს და ინახავს შეთვისებულს, ოღონდ არა როგორც კაფსულში დახშულს (eine abschließende Kapsel), არამედ ისე, რომ ყოველივე შეკრებილ-შეთვისებული თვალნათელი და გასააზრებლად შეუზღუდავი ხდება“ (Heidegger, 1965: 37).

-
- Brodskij, I.A. *Forma Vremeni*. T. 2. Minsk: 1992 (Бродский И. А. *Форма Времени*. Т. 2. Минск: 1992).
Delyoz J. F. *Gvattari*. Moskva: SPb, 1998 (Делёз Ж. Ф. *Гваттари*. Москва: СПб, 1998).
Gray, C. The cubist conception of reality. *College Art Journal*, vol. XVI, № 1, 1953.
Walter, Benjamin. *Das Kunstwerk in Zeitalter seiner technischen Reproduzierkeit*. 1936.
Heidegger, M. *Unterwegs zur Sprache*. Tübingen: 1965.

Ramaz Chilaia
(Georgia)

Urban Paradigms **(Fragments)**

Summary

Key words: City, urban culture, city paradigm, provincial town.

The art is not able to create critics. Neither critics is able to breed critics. They both are determined by the time and epochal conscience.

The artistic world is its co-author and opponent at the same time. Artistry is the quantitative and not the qualitative component. When describing the surrounding world the artistic work depicts the past events not as already passed by or vanished but as existing ones in the present. So consequently, the reader perceives the life substance as his personal experience.

From the point of view of the objective reality city is independent but at the same time it influences on the human conscience and to a certain extent directs it. The subjective attitude of a man's relationship with the structure of the city life creates a tense problematic field. This field reflects unfold experience, reflection, and understanding of a man's city life.

The creation of a city paradigm is tightly connected with the process shaping and forming city as a structure. In the process of formation of the city as the pattern emerging city paradigm, it facilitates the identification of urban issues on the main socio-ontological basis.

It is clearly seen that recently more attention has been paid to the visual sources and the representation of visualization.

Not every city is the capital though there may exist even much more significant cities in one and the same country. We see the attitude towards the world and the involvement in the world processes in the city-province antinomy. The contradictory pair consisting of a provincial town and a capital depicts the difference in the degree of openness of the cities in the world. The capital city and the provincial town are on the opposite ends of the scale openness/closeness of the city. The contradiction between capital cities and provincial towns is vividly seen and felt in the geographical, historical, economic, social, psychological, cultural, and spiritual dimensions. At the same time it is just the province

that determines the reproduction, protects, and saves the traditional attitudes towards social and psychological norms. The residents of the cities are more cosmopolite because of economic, social, or political reasons compared to the residents of province. This fact does not lower the dignity and significance of provincial towns in any case.

City is an objective reality not existing in isolation. The word combinations like “my town”, “our city” prove that above-mentioned. Consequently, the city phenomenon implies not only objective parameters and peculiarities but it also includes intersubjective meanings. The city is not only a place of residence for the people but it is a certain structure of their relationship as well. City/town is a physical and social sphere simultaneously.

Taking an interest in the city text problematics and several methods of interpretation are corroborated. Among them we also want to mention imagology –the science which implies the combination of literary criticism, historical, psychological, and sociological knowledge. It must be underlined that nowadays contemporary scientific opinions and positions give privilege to the conceptions and studies of J. Lotman and V. Toporof.

The term “city text” itself has appeared by means of unification of the two inter-related concepts. According to G. Deleuze and F. Guattari the concept is a territory and not an object. Just the above-mentioned characteristics determines its past, present, and possibly future form. Consequently, it would be absolutely correct to conclude that the analysis of the city text includes the peculiarities of the national mentality as well as the possibility of the determination of the mental concept nourished by the locus.

All the ways lead to the city (though not every city is Rome). Cities are the significant places of meetings, social and political processes. The dynamics of historical development was formed in the city (we mean the possibility of demonstration of cultural forms). This viewpoint is appropriate for any of the world cities. Though, there exist the cities with the extra status conferred to them by human conscience. This is predetermined not only by their historical, economic, or cultural significance but by some kind of over-semantic understanding.